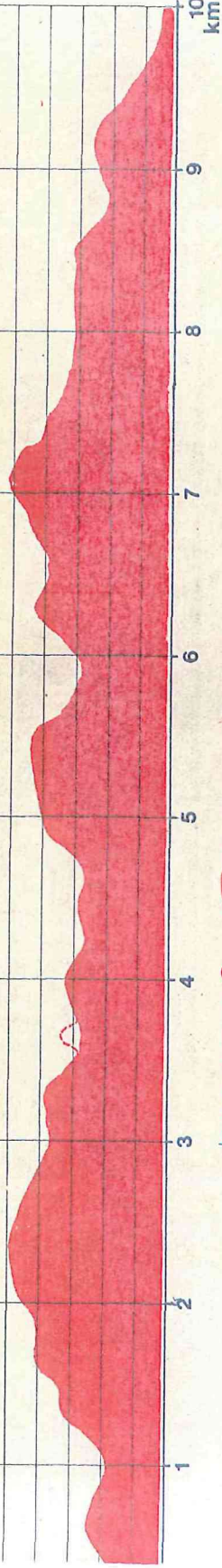
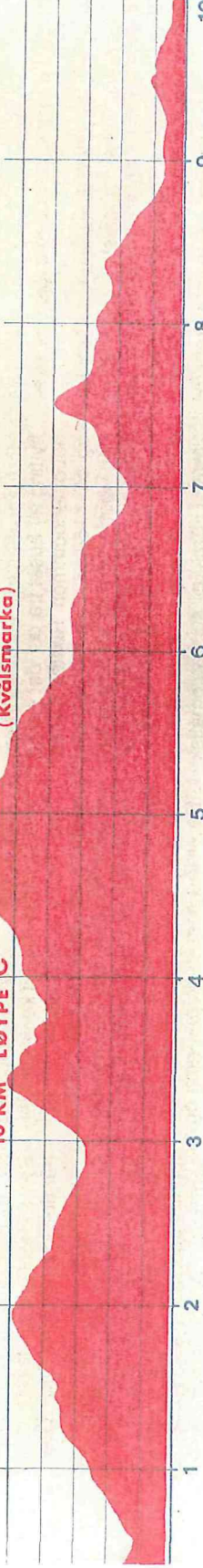

10 KM LØYPE D (Røstemarka)

10 KM LØYPE C (Kvålsmarka)

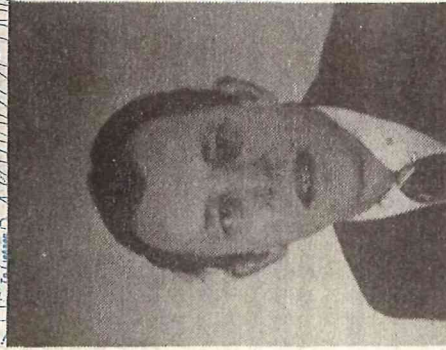
Løypeprofiler	LØYPE			
	A	B	C	D
1ste høydeforskell	90	90	110	95
2. sammenh. stigning	40	75	75	40
3. sammenlagt stigning	140	120	325	260

**I GOD SEKUNDANT
ET LANGE LØP**

**ØR I
AREBANKEN**

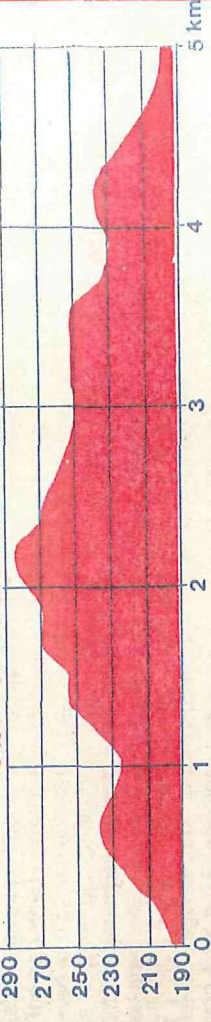
Trondhjems og Strindens
SPAREBANK

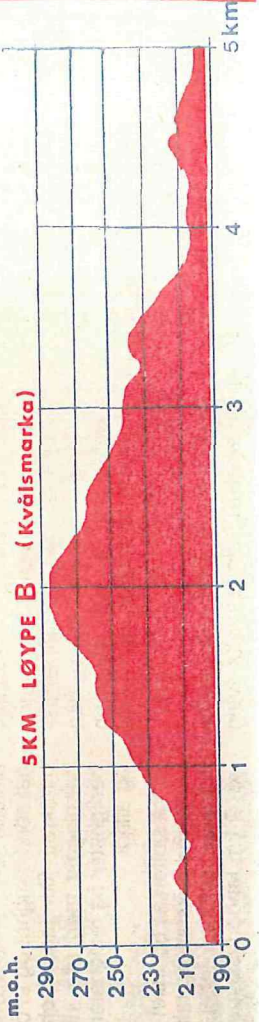
Formann i Bratsberg Idrettslag Nils Moen, som gikk aktivt inn for at laget skulle påta seg NM-arrangementet.

5 KM LØYPE A (Røstemarka)

5 KM LØYPE B (Kvålsmarka)

BRATSBERG SKIANLEGG

Løypekart

1 km

NORD

BJØRN NORDLAND:

Bratsberg Idrettslag

Bratsberg Idrettslags 50-års-jubileum som ble feiret med brask og bram for snart 1 år siden er ennå ikke over! Toppen på kranssekaka er faktisk ikke fortært ennå: Lagets arrangement av NM på ski 1982 – som det var på tale å avvikle i jubileumsåret – er ment å være avslutningen på og punktum for et hektisk, stressende og langvarig jubileumsår for bygdas idrettslag.

Men – hva skjuler seg bak dette navnet BRATSBERG i.l. som finnes i hvit runelignende skrift på ryggen på de mange rødkledte kvinner og menn, yngre og eldre, som vil være å se som funksjonærer og arrangører under årets ski-NM?

Alt i 1905 fikk bygda sin egen skiklubb – Bratsberg Skiklubb som samlet bygdas skiinteresserte til edel kappestrid i hopp og løyper fram til og delvis under 1. verdenskrig. Ungdom fra bygda deltok i flere amtskirenn, i Gråkallen og flere lokale renn og vi vet med sikkerhet at denne skiklubben ennå eksisterte i slutten av 1. verdenskrig. Etter krigen er det imidlertid som om skiinteressen i bygda taper seg noe og interessen for skyting overtar. I hvert fall vet vi at Bratsberg skytterlag opplever et veldig oppsving i tida etter 1. verdenskrig med stigende medlems-tall og økende aktivitet.

Skiinteressen var imidlertid også stadig til stede blant bygdas yngre – og det er ikke tilfeldig at det er 4 av bygdas mest skiinteresserte unge menn som kommer sammen omkring påsketider 1931 og stifter bygdas idrettslag. Disse fire er verdt å nevne navnet på også i denne sammenheng: Toralf Fonn, Alfred Rundhaug, Charles Værnes og Jakob Bolseth. De to sistnevnte lever fortsatt i beste velgående og n'Jakob som han benevnes innen laget, er stadig å finne i skiløypa. I klubbmesterskapet på ski sist vinter var han den selvfølgeligste vinner i langrenn for klassen for pensjonister over 70 år! Han gjorde i en alder av 71 (eller var det 72?) forlengs salto på ski og kom som alltid ned med begge beina på jorda! Men det er en annen historie gjen-gitt et annet sted i denne avis. At stifterne for lengst er utnevnt til æresmedlemmer i laget, er en selvfølge.

Laget gikk forsiktig ut fra start i «de harde 30-åra». Lagets medlemstall økte riktignok fra 16 til 24 betalende menn året etter. (Bygdas kvinner hadde nok ikke adgang til idrettslaget den gangen!) Økonomisk lå også laget noe lavt i terrenget, eller hva skal en si når man i lagets første regnskap for 50 år siden finner en omsetning totalt innen laget på hele kr. 112,70! 50 år etter, til lagets årsmøte 1981, lå på medlemmenes bord en regnskapsoversikt som viste nærmere en halv million norske kroner i total omsetning medregnet de forskjellige komiteer og avdelinger innen laget i et normalår! Lagets medlemstall viste for øvrig en kraftig stigning siden starten i tidlige 30-åra, og var således i overkant av 400, stort og smått medregnet. Herav utgjør damer og jenter nesten halvparten. **Apropos damer:** Det kom til å gå hele 6 år før de første kvinnelige medlemmer registreres i laget, og de slapp billig fra det: 25 øre! var årskontingenten for damer den gang (1937). Mennene var 6 ganger mere verd, for de måtte punge ut med den nette sum av kr. 1,50! Og mens vi er inne på kroner og øre: Lagets aller første ski-arrangement som gikk av stabelen 28. februar 1932 tilførte lagets kasse den svimlende sum av

skudd! Vi får håpe at årets ski-NM kan gi laget noe mer igjen for strevet!

Idretten i Bratsberg kom i alle fall inn i mer organiserte og fastere former – og at skisporten tidlig ble lagets hovedidrettsgren var nærmest en selvfølge: De naturgitte forhold i bygda er jo som skapt for utøvelse av skisport av alle slag, og bakker har i hvert fall bygda alltid hatt nok av. Vinters tid er det vanligvis heller ingen mangel på snø i Bratsberg – snarere tvert i mot! Laget fikk alt i 1932 «et sted å være» i «Råbakken», en hoppbakke ca. 1 km øst for Bruråk der det kunne hoppes opptil 50 meter, og var den gangen regnet for å være en relativt stor hoppbakke. Denne bakken skulle komme til å bli flittig benyttet helt fram til begynnelsen av 60-åra, men er i dag en saga blott og ute av lagets historie. Bare de råtne restene av det svimlende hoppet som en gang var 2–3 m høyt og 6–7 m langt bygd av solide tømmerstokker og tommetykke planker, forteller om fordums storhet –

I lagets første år og fram til 2. verdenskrig hadde laget en rekke gode skiløpere som deltok aktivt i skikonkurranser i distriktet både i hopp og langrenn. Laget arrangerte også lokale utfør- og slalomrenn i de berømte Sæterbakkene på grensa mot Klæbu. Skisporten var nok den dominerende idrettsgren innen laget i 30- og 40-årene, men om sommeren ble drevet friidrett og fotball. Laget deltok med hell i flere lokale stafetter, og sommeren 1935 fortelles om en stafettkonkurranse i Klæbu der laget like godt tok 1. plassen i kamp med flere lag fra distriktet og det til tross for at de fleste av deltagerne fra Bratsberg ikke på forhånd visste hva en stafett-tevling gikk ut på! Det hører med til historien at laget fra Bratsberg vant denne stafetten flere år på rad i slutten av 1930.

Om så kom krigen – men den kom tydeligvis noe seinere til Bratsberg idrettslag enn til andre i samme stilling: Det ble i alle fall arrangert skirenn i lagets regi både i 1940, -41 og -42 og det til tross for at det om førnevnte «Råbakken» heter i protokollen for 25. januar 1942: «Trehoppet var nedbrutt av de store snemasser og må oppbygges igjen». Hoppet må imidlertid raskt blitt oppbygd igjen, for alt 1. mars samme år «avholdtes hopprenn i bakken med bare 1 omgang på grund av snefakk» som skrevet står. Men fra nå av er krigen også kommet til Bratsberg også, og dette skulle komme til å bli det siste idrettsarrangement i bygda på mange år. Søndag 15. mars 1942 er det slutt: Med 13 mot 1 stemme på ekstraordinært årsmøte i laget ble «beslutnet at laget skulle nedlegges», for å sitere protokollen....

Etter 3 år i fullstendig krigsdvale våknet også bygdas idrettslag til liv igjen i maidagene 1945 – og det er tydelig at slutten på en 5-årig krig har gitt medlemmene nytt håp og pågangsmot til å ta fatt på noen av de virkelig store arbeidsoppgaver innen et hvert idrettslag: Anlegg av egen idrettsbane og bygging av eget klubbhus. I løpet av 1945 og 1946 arbeidet laget med å finne egnet sted for idrettsplass.

I september 1946 ble bane-spørsmålet avklart i og med at et enstemmig årsmøte vedtok «at banen helst burde bli liggende på Øvre Kvål», like ovenfor Bratsberg kirke – og der ligger den fremdeles og danner sammen med lagets idrettshus den faste rammen omkring årets store skifest i bygda.

Om klubbhus: I oktober samme år ble laget fra Strinda idrettsvalg

12 m, i en etasje gratis mot å foreta flytting av huset fra der det sto på naboeiendommen Røstad vestre og ca. 4–5000 m ned til området der laget 1 måned før hadde bestemt seg for å anlegge idrettsbane. Og dermed fikk laget i løpet av 1946/47 endelig et eget «sted å være» i «Brakka» som automatisk ble navnet på lagets første klubbhus. Og «Brakka» til tross for sine mangler og begrensninger, skulle komme til å tjene som lagets faste tilholdssted i hele 27 år framover – da den høsten 1974 ble avløst av bygdas stolthet Bratsberg Idretts-hus.

Tilbake til de første etterkrigsåra: I januar -46 arrangerte laget sitt første skirenn etter krigen og siden gikk det slag i slag. 5-klubbsskonkurransen på ski i alpent, langrenn, hopp og kombinert mellom naboklubbene Vassfjell (Klæbu), Tiller, Jonsvatnet, Oppstrinda og Bratsberg var en av skisesongens store årlige begivenheter, ikke minst for deltakerne av begge kjønn. Den var samtidig en pokalkonkurranse og i skikomitéens protokoll og årsberetning for 1950 står å lese: «Damene konkurrerte i utfør og langrenn og herrene i spes. langrenn og hopp og i kombinert. Bratsberg i.l. tok begge pokalene i år».

Fotballen tok til å rulle igjen og laget spilte en del privatkamper og etter hvert også serierkamper mot naboklubber fra Strinda, Klæbu og Tiller. På friidrettsfronten deltok laget i flere stafetter, og individuelt i en del terrengløp. I begynnelsen av 50-årene deltok løpere i junior-NM i terrengløp og oppnådde meget gode plasseringer.

Godt dame-håndball-lag

En merker seg at ved siden av fotball begynner interessen for en annen lagidrett å gjøre seg gjeldende:

Håndball kommer på programmet og blir en del av lagets tilbud til medlemmene. Alt i 1954 oppnådde lagets damelag å bli nr. 2 og fikk sølvmedalje i KM for Sør-Trøndelag. At lagets største aktivitet og bredde i dag må sies å være nettopp dets mange håndball-lag er som vi ser ingen tilfeldighet. Man har visse tradisjoner å forsvare fra «fornstora da!». Imidlertid var det først i løpet av 70-årene at håndballsporten virkelig fikk et oppsving innen laget. I dag mønstrer håndballavdelingen hele 5 pikelag i de lavere divisjoner og 1 herrelag i samme. **Lagets fotball-avdeling** kan også vise til god oppslutning og bredde, og stiller i kommende sesong med 4 guttelag fra miniputt og oppover samt 1 lag i senior i Trondheimsseriens 8. divisjon. De må i rettferdighetens navn sies å stille noe lenger bak i køen resultatmessig enn sine lagsfeller i håndball.

Økonomi

I 50-årene og langt inn i 60-årene sliter laget tungt med dårlig økonomi og trange budsjetter. Det å ha egen bane og eget klubbhus betydde nemlig ikke bare herlighet og glede. Og det gikk så langt at laget så seg tvunget til å tilby Strinda kommune å overta hele idrettsanlegget for «en slikk og ingenting» mot at laget fikk bruksrett til anlegget. Men for å gjøre en lang historie kort: Takket være kommunal sendrekthet og et omstendig byråkrati fikk laget beholde baneanlegget med alle «tilliggende herligheter og rettigheter» for evig og alltid!

På slutten av 60-tallet lysner det imidlertid bokstavelig talt for laget: Vinteren 1967 tar laget i bruk sin ca. 2 km lange lysløype ved Bruråk og her samles store og små

skiløpere fra stedet og bygdene omkring til trening og konkurranser i de mørke vinterkvelder. Et par småroller og nærmeste naboer til lysløypa «bor» mer eller mindre i løypa hele vinteren gjennom og viser en treningsiver og en skiferdighet som er noe utenom det vanlige. De er like som to dråper vann og det nytter knapt å se forskjell på dem. Hvem er det? Jo, Dragsten-tvillingene, selvfølgelig! At de samme to herrer Dragsten i dag bl.a. har et norgesmesterskap på ski i stafett B-NM-81 på samvittigheten, gode plasseringer i Holmenkollen og senior-NM på ski og stadig hører med til Sør-Trøndelags fremste A-lagsløpere i langrenn, er som vi skjønner ingen tilfeldighet! Vi har stor tro på at tvillingene Dragsten vil komme til å sette sitt preg på årets store skibegivenhet i heimbygda – de er jo som «husmenn» å regne i årets NM-løyper, hver kneik, hver sving og hver utforbakke i løypa kjenner de like godt som sin egen bukse-lomme. Vi håper at begge slår til i årets NM på heimebane!

Man skulle tro at laget etter «milliondugnaden» og reisingen av Bratsberg idrettshus hadde fått nok og ville hvile på sine laurbær ei tid framover. Men der tok man feil! Nye oppgaver ventet, og stort sett de samme ildsjeler som sto bak og reiste Idrettshuset i 1974 brettet enda en gang opp skjorteermene og dro ut i terrenget rundt huset og banen og «brøytet seg rydning» og fikk anlagt ei over 3 km lang lysløype som kunne innvies vinteren 1977. Trondheim Elektrisitetsverk hjalp riktignok til og var når sant skal sies en behagelig samarbeidspartner og tilrettelegger. E-verket hadde satt bygda litt på ende de par siste åra og hadde nettopp fullført bygginga av Bratsberg Kraftverk. Under dette arbeidet ble den før omtalte lysløypa ødelagt. Hvorom all ting er: Lysløypa, i dag 3,2 km i hele sin lengde, utgjør stadig en viktig og flittig benyttet del av lagets øvrige idrettsanlegg der Bratsberg Idrettshus danner det naturlige sentrum og utgangspunkt for virksomheten der. Og liv og virksomhet er det i og omkring huset og banen til alle tider på året, ja, om sommeren også.

Ny håndballbane.

Sommeren 1980 fikk laget asfaltert håndballbane med internasjonale mål. «Bratsberg Cup» i håndball er blitt kjent, og sist høst samlet «Patrick Cup» som den het for anledningen, i overkant

av 40 håndball-lag fra Nord- og Sør-Trøndelag, til lagets årlige håndballcup for jenter og gutter.

Den flotte asfalterte håndball-banen kom vel seilende fiks ferdig gjennom lufta og la seg pent på plass et stykke sør og vest for Idrettshuset uten å koste laget noe som helst... Å, nei, det var nok ikke så enkelt denne gangen heller: Hvor mange hundre, eller var det tusener av dugnadstimer som lå bak også denne gangen, det vet foglarna. Stat og kommune har nok også ytet sin skjerv til baneanlegget, det skal ikke under-slåes, men dugnad må til skal det bli bra, mener bratsbergbyggene.

Men nå må det vel snart snart være slutt på dugnadslysten i Bratsberg, nå må vel ressursene være oppbrukt og ildsjelene gått trøtt...? Å, nei da: Senior NM på ski, stafetter og maratondistansene for damer og herrer kunne man jo forsøke å arrangere i 1982 f.eks. – i skyggen av ski-VM i Oslo riktignok, men det fikk nå stå sin prøve. Laget hadde jo gjennomført lignende arrangementer før, så hvorfor ikke prøve, og «den som intet vover» osv. Junior-NM på ski i 1977 ga laget mye heder og ære. En her-værende morgenavis lanserte på første side etter dette arrangementet uttrykket «Bravo Bratsberg» og bragte laget inn på norsktoppen blant skiarrangører. «Nor-Swe skimatch for juniors» gikk av stabelen i 1980, i 1981 langrennsøvelsene i «Norsk Kombi-nertuke» med stor-internasjonalt deltakelse og en rekke andre kjempearrangementer har laget tatt på seg – og har i hvert fall hittil hver gang kommet ned på jorda med skiene først og æren i behold.

NM på ski -82 er muligens den aller største utfordring bygda og laget noensinne er blitt stilt overfor når det gjelder dugnadsinnsats, pågangsmot og samhold. Bare den som har vært med på lignende opplegg før aner hva som ligger bak av frivillig innsats og oppoffrelse for å få et slikt kjempearrangement vel i havn. Og man kan kanskje spørre seg: Hvordan kan et lite idrettslag i et bygdesamfunn med knapt 500–600 innbyggere i utkanten av en større by makte alt dette? En del av svaret ligger vel i stikkordene: Samhold, arbeids-glede, tro på at det skal lykkes – og sist men ikke minst: En god, gammeldags dugnadsånd der mottoet er: En for alle og alle for en!

La oss håpe det beste for bygda og laget, og at publikum slutter opp om arrangementet.

bønder i samarbeid

Felleskjøpet betyr

- SIKRE TILFØRSLER
- GOD KVALITET
- FORSVARLIG SERVICE
- RIMELIG PRIS

Felleskjøpet · Trondheim

KRAFTFOR · GJØDSEL · SÅVARER · MASKINER

Oljeselskaper bak avansert forskningsanlegg ved Tiller bru

Vil bli største i sitt slag i verden

Oljealderen er kommet til Trøndelag. Det har også Bratsberg fått merke. Ved Tiller bru, Nidelva, er et egenartet forsøksanlegg under bygging. Anlegget skal brukes til forsøk i forbindelse med utviklingen av transportsystem for olje og gass i samme rørledning på havbunnen. Byggingen av anlegget vil komme på flere titalls millioner kroner, men dette sies å være en beskjeden sum i forhold til de beløp det vil være mulig å spare ved å kunne føre olje og gass i en og samme rørledning. I hvilken grad dette vil kunne lykkes, vil avhenge av resultatene av de forsøk som skal utføres.

60 meter høyt tårn

Når anlegget står ferdig ut på høsten, vil man ha montert en 400 meter lang rørgate, utstyr for drift av anlegget og kontorbygg, samt et 60-meters høyt forsøksstår i enden av rørgaten.

Valget av området ved Tiller bru

er nok ikke tilfeldig, og det skal godt gjøres å finne et sted nær Gløshaugen og forskningsmiljøet hvor det høye bygget er til mindre sjenanse, der det blir liggende omgitt av åser og bratte elvesider.

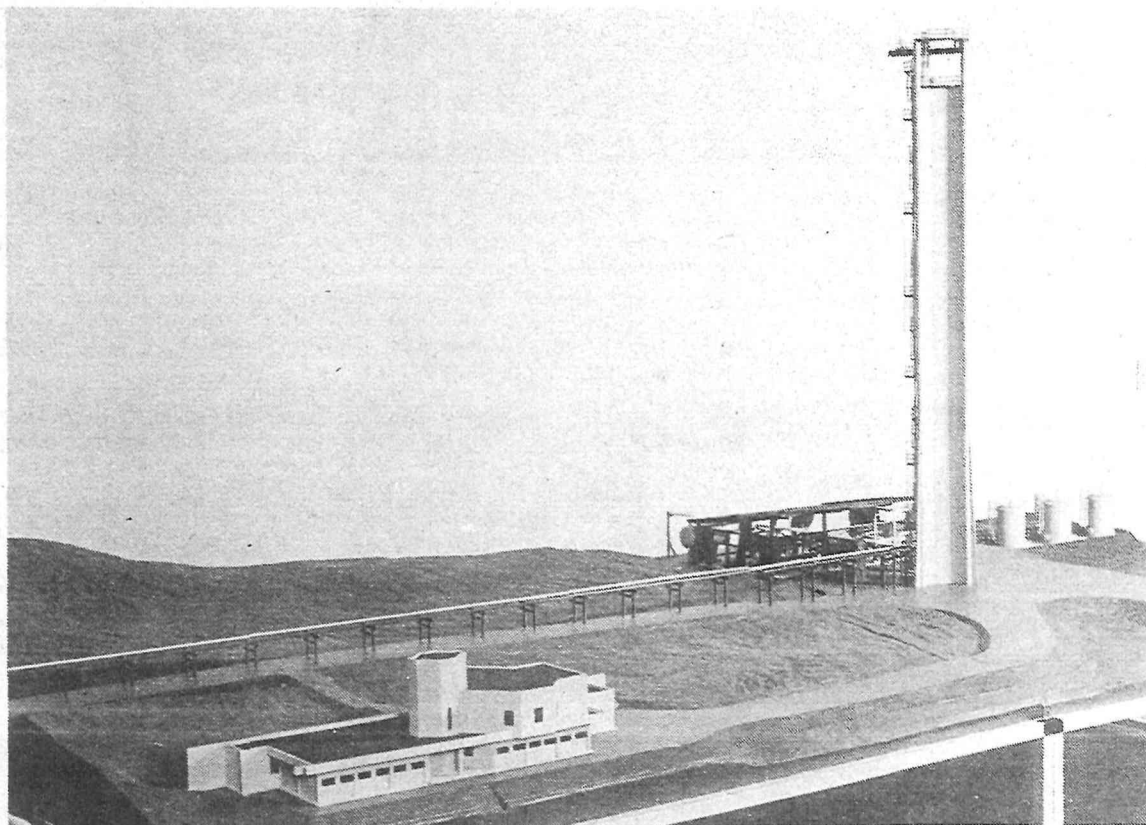
Selv om tårnet vil rage over Tillerflåten, er det få som vil se det fra den siden av elva. Fra Bratsberg vil man kunne se tårnspissen fra Lia og Eklegårdene, mens noe mer blir synlig fra Randli.

Fra toppen av Eklesbakken, Follasvingen og nedre Randliberg har man full oversikt, men vi tror ikke at anlegget vil bli til sjenanse for noen.

SINTEF overtar

Byggingen er finansiert av ESSO i samarbeid med Texaco, Mobil, Getty Oil og Statoil, og må betraktes som et ledd i den støtte deltakerselskapene i Nordsjøen gir til norsk forskning og industriutvikling.

Etter at anlegget er ferdig oppført, vil det frem til høsten 1983 bli brukt til forsøk i Essos regi. Forskningsinstitusjonen SINTEF –

Utkant-Trondheim inn i oljealderen. Nytt forskningsprosjekt v/Tiller Bru, det såkalte 2-fase-anlegget. Tårnet som er 60 meter høyt, ligger forholdsvis godt gjemt mellom bratte elvesider.

Stiftelsen for industriell og teknisk forskning ved NTH – er ansvarlig for oppføringen og driften av anlegget. Etter at Essos forsøksserie er avsluttet, vil SINTEF overta anlegget og utføre forsøk i egen regi.

En rekke forskjellige forsøk i tilknytning til oljevirkningen vil kunne utføres ved anlegget. Forsøksområdet består totalt av 200 mål og er sikkerhetsmessig godkjent av Statens Sprengstoffspeksjon. Hele området vil bli omgitt av et 2 meter høyt gjerde.

Nær kontakt med forskningsmiljøet ved NTH

At forsøksområdet ligger sentralt til, bare få minutters kjøring fra det øvrige forskningsmiljøet ved NTH – SINTEF, anses som en

særlig fordel. Ved de fremtidige forsøk vil forskerne være avhengige av å ha nær kontakt med en rekke strømningstekniske fagmiljøer på Gløshaugen. Forsøksanlegget vil inngå i det petroleumstekniske senter som i nær fremtid vil bli bygd ved Klæbuvegen. I den første forsøksperioden vil 10–12 ansatte være i arbeid ved anlegget, men senere vil dette tallet øke.

Ingen forurensning av Nidelva

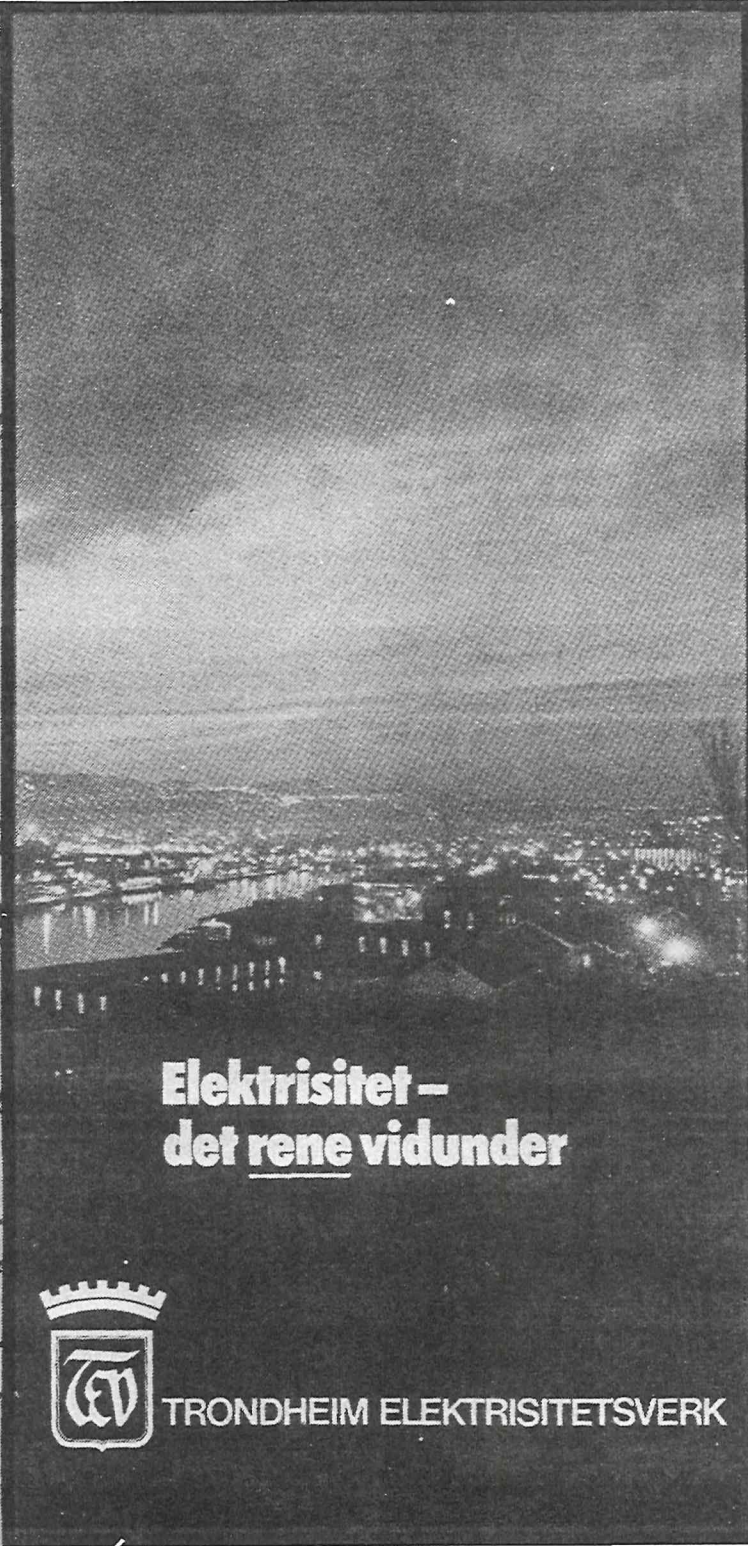
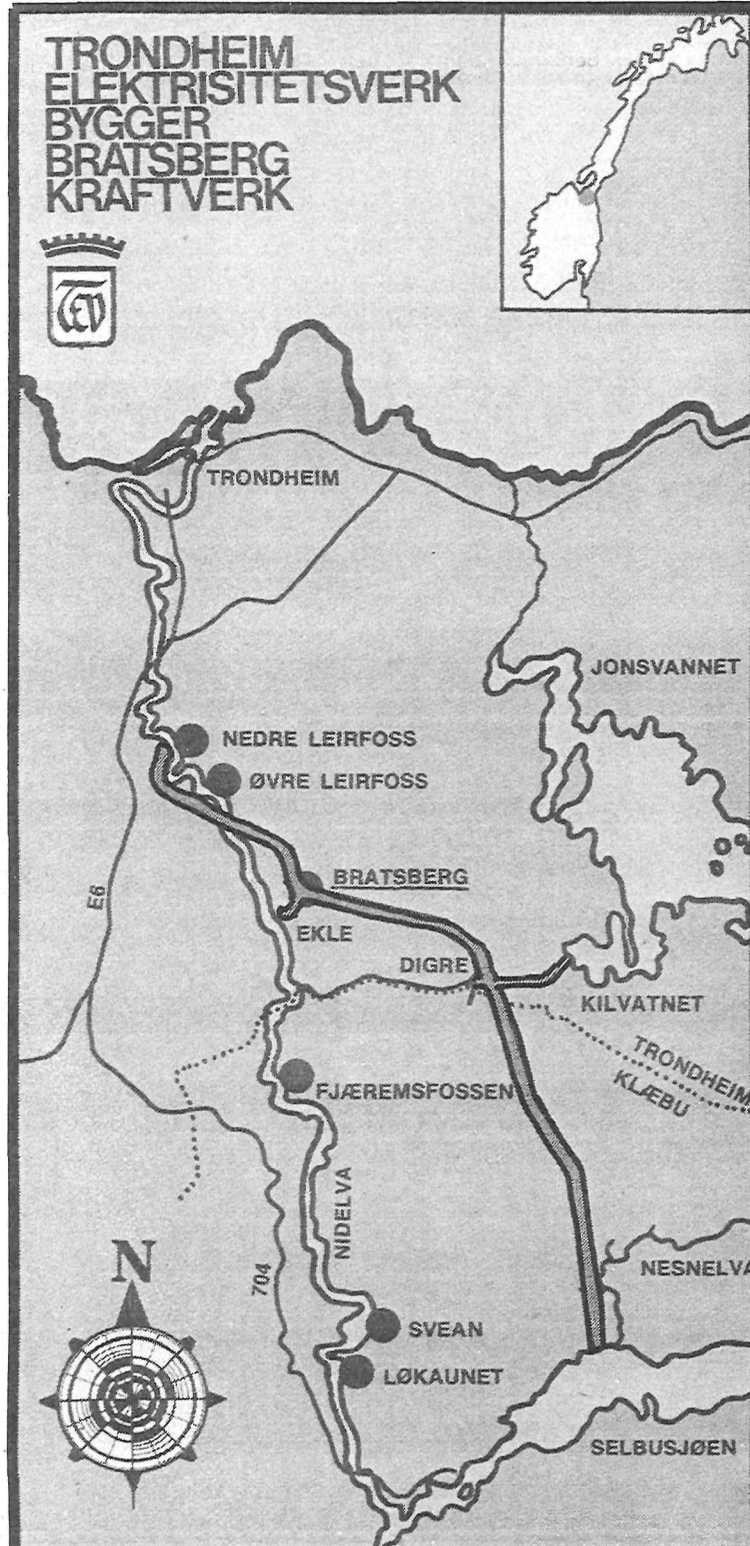
Sportsfiskere som er vant til å tilbringe sine ledige stunder ved Nidelva, har lite å frykte fra det nye anlegget. Den eneste form for utslipp som vil komme fra anlegget, er kjølevann, som vil bli tatt inn fra elva. Dette dreier seg om så små

mengder at det ikke vil ha betydning for temperaturen i elva. Vannet som slippes ut, vil være renset. Utslipet er godkjent av Statens Forurensningstilsyn.

Ny lysløype

I forbindelse med etableringen av anlegget har eierne betalt for opparbeiding av en ny lysløype ovenfor gjerdet til forsøksområdet fordi Tiller Idrettslag tidligere hadde lysløype inne på det området som nå blir avgrenset. Fra SINTEF's side er det klart uttrykt at en legger stor vekt på å ha et godt forhold til naboene.

Med dette anlegget blir Bratsberg og Tiller en severdighet rike. Vi håper oljeselskapene og SINTEF vil oppnå gode resultater, og ønsker lykke til.

Ren
energi
for
industri
og
hushold.

Ta
kontakt
med
oss:

TRONDHEIM ELEKTRISITETSVERK

Det nye Bratsberg Kraftverk

Da Bratsberg Kraftverk ble satt i drift i 1977, var et gigantisk anleggsarbeid over, og folk i Bratsberg pustet lettet. For selv om anlegget skapte arbeidsplasser til folk i bygda og kanskje litt mer i kassa til den lokale kremmerer, så innebar anleggsstrafikken på de dårlige veiene en reell fare for både barn og voksne.

Det var nok mange mødre som kikket engstelig ut kjøkkenruten når de hørte de svære lastebilene og betongbilene suse forbi. Går dette bra? tenkte de, og er det nødvendig med all denne strømmen og steinen og betongen. Foreldreforening og andre tok opp spørsmålet om fartsregulering, veilys og utbedring av selve hovedveien (U-875) gjennom bygda. I det hele tatt, man var temmelig opptatt av denne anleggsvirksomheten og hva den kunne føre til.

Nå er det over. Det hele gikk bra, slik det helst vil gjøre. Ingen ble skadet i den voldsomme anleggsstrafikken, og sårene etter arbeidene er i ferd med å viskes ut.

Bedre utnyttelse av energipotensialet

Bratsberg kraftverk kostet den nette sum av 350 mill. kroner. Dette var vesentlig mer enn beregnet, og skyldes at det dårlige fjellet man traff på, måtte sikres.

Prisen til tross: Bratsberg Kraftverk svarer til forventningene, og gir vesentlig bedre utnyttelse av vannmasser og fallhøyde.

De gamle kraftstasjonene langs Nidelva, som ble bygd gradvis ut, fra århundreskiftet fram til 1957, tar dårlig vare på energiinnholdet i vannmassene. Av den normale vintervannføring på 107 kbm./sek. kan de gamle kraftverkene maksmalt utnytte 60 kbm./sek., eller 56 prosent. Dessuten utnytter man ikke fallhøyden godt nok.

Med det nye Bratsberg kraftverk, kan man ta ut energien om vinteren, når det er mest behov for den. Vanninntaket i Selbusjøen er anrettet slik at man er i stand til å regulere denne mellom K1. 161,3 og K1 155,- (6 m). Fallet er 145 meter, og med fullt pådrag på de 40 turbinene (120 kbm./sek) får man ut 2x60 MW, som det heter på fagspråket. For oss andre lyder det enklere om vi sier 120 000 kW, eller en panelovn pr. innbygger i stor-Trondheim. Dette kom nok vel med i de ekstremt kalde vinterukene rundt juletida og i den lange kalde fjorårvinteren.

Nidelven fortsatt intakt

Nå skulle man tro at når vannet føres via tunell til Bratsberg Kraftverk, så ble det tørt i Nidelven.

Så galt er det ikke. T.E.V. har i sin konsesjon plikt til å sørge for en minste vannføring i elven på 32 kbm/sek. Dette har sin bakgrunn i ønske om å opprettholde fiskebestand, fugleliv og grunnvannstand langs elven. Kort sagt, man ønsker å bevare Nidelven intakt, slik at blant annet sportsfiske langs «Nidelvens ville kyster» som en av oppsitterne kaller det, kan fortsette. De gamle kraftverkene er også i drift, selv om de særlig om vinteren får noe redusert betydning. Sist, men ikke minst skal Nidelven uten å bli for forurenset, virke som kloakkresipient.

Laksefisket

Langs den nedre del av elva, fra Nedre Leirfoss, kan fiskerne fortsette sin hobby, som tidligere. Her er nemlig vannføringen slik den alltid har vært i hvertfall på årsbasis.

Vintervannføringen er nok større enn før, og kanskje er vannet noe varmere.

Sommers tid fyller man magasinnet igjen og kjører bare det konsesjonsbetingelsene krever.

Når vannet har gjort, sin nytte i kraftverket, dypt under veikrysset ved Eklesbakken, strømmer det rolig videre i tunnel til Nedre Leirfoss.

Vannet ender med andre ord likevel i Nidelven.

Regulering av Jonsvatnet

Også byens viktigste drikkevannsbasseng trenger regulering, og det er satt strenge krav til å holde bestemte kotehøyder i Jonsvatnet.

For å hjelpe på dette, har man sprengt en overføringstunell som slipper vann fra Selbusjøen til Jonsvatnet, via Kilvatnet.

Dermed har byggingen av Bratsberg Kraftverk også sikret byen en mer stabil vannforsyning.

Også Bruråk skole og noe av bebyggelsen omkring har sitt vann direkte gjennom stigerør fra tilførselstunellen.

Anleggsarbeidene

Det var Jernbeton A/S som utførte sprengningsarbeidene i tunnelen fra Nedre Leirfoss til kraftstasjonen ved Eklesbakken og videre ca. 3 km mot Digre. Arbeidene som startet våren 1974 var beregnet til 2 1/2 år.

Selve stasjonshallen, som har høyde som et 14 etasjes hus (35 m), og er 80 meter lang ble utført av T.E.V.'s egen anleggsavdeling.

Overingeniør Flønes hos Jernbeton A/S opplyser at de forholdene man møtte i Tunnelarbeidene må betegnes som meget vanskelige.

Tunnelene som er for store for profitboring, har en bredde på ca. 9 meter, og høyde på 7,5 m, og måtte sprenges ut. På grunn av det dårlige fjellet, som krevde ekstra foranstaltninger, ble oppdraget adskillig større enn ventet.

I alt medgikk 360 000 timeverk.

På sin del av oppgaven måtte Jernbeton A/S sikre tak og vegger

med 13 000 fjellbolter, og sprøytestøpe 6500 kbm med betong. I alt gikk det med 34.000 kbm ferdigbetong til Jernbeton A/S del av oppdraget.

Når vi så vet at det på hver bil går 3-5 kbm forstår vi lettere den uendelige strømmen av betongbiler som dundret gjennom bygda i måned etter måned. 10 000 lass skulle det bli.

At det var plass til alt så hurtig fortelles at man tok ut 1/2 mill kbm fjell på omtrent samme tid, og det skulle også fraktes vekk.

Tunnelen fra Digre, videre til Selbu-sjøen ble utført av Ingeniørbygg A/S, Oslo.

Vi skal ikke komme med flere tall, men det ser ut til at arbeidene her var av noenlunde samme karakter.

Overingeniør Sveen ved T.E.V. forteller at man måtte støpe ca. 30% av den totale tunnelstrekningen. Han forteller ellers at det hele fungerer tilfredstillende. Igangkjøringsproblemer og vedlikeholdsarbeider er ikke mer enn hva en normalt kan vente.

Hva har Bratsbergbygda igjen etter anleggene?

Etter som Bratsberg er en del av Trondheim by, tilfalt ingen konsesjonsavgifter bygda. På grunn av den kollosale anleggsstrafikken, fant man behov for å bygge fast veidekke.

Riktignok ble grunnarbeidet tatt lett, slik at asfalten brøt sammen temmelig fort, men flere lag og mindre trafikk har ført til gode forhold nå.

Det man skulle tro var lettest for et elektrisitetssverk å skaffe, nemlig veilys, har man ikke sett noe til. Men T.E.V. er underlagt politisk styring, og kan ikke gjøre noe her uten bystyrets godkjenning.

De enorme steinmassene som ble tatt ut ble plassert etter en plan som T.E.V. hadde utarbeidet, bl.a.

i samarbeid med landskapsarkitekter.

Imidlertid førte dette til at den forholdsvis nye lysløypen ved Bruråk ble ubrukelig. Til gjengjeld sørget TEV for hjelp med utstyr og reising av ny lysløype ved Bratsberg idrettsshus. De skaffet dessuten materiell til en mindre bru i forbindelse med løypen.

I en jordbruksbygd som Bratsberg vil man lett få konflikt mellom jordbruksinteresser og anleggsarbeidet.

Stort sett har man løst problemene etter hvert.

Utfylling av dalsøkk og elvebredder har muliggjort innvinning av nytt jordbruksareal. Andre steder har det fremskyndet planering til maskinland, i det dette har blitt billigere enn ellers. Noen steder har det ført til direkte innvinning av nytt areal.

Nye veitraseer er anlagt med tanke på en fremtidig vei fra Tiller, over Bruråk mot Ranheim/Malvik og fra Bruråk mot Digre. Likedan har man bygget elveforbygging fra Bratsberg Gartneri mot Bratsbergøya.

I Selbu har man dessuten anlagt skogsbilvei, Høgsjøla vegen, som gir adgang til et stort skogareal samt et pent beitefelt.

Med offentlig vann helt til bygdas dørstokk, Eklesbakken, er dessuten mulighetene for mer boligbygging i området vesentlig bedre.

Mens det hele sto på «blomstret» det liksom i bygda. Det flyttet inn nye familier. Skolen var full, og prognosene fra skolesjefen tydet på at vi ville få rundt 100 elever.

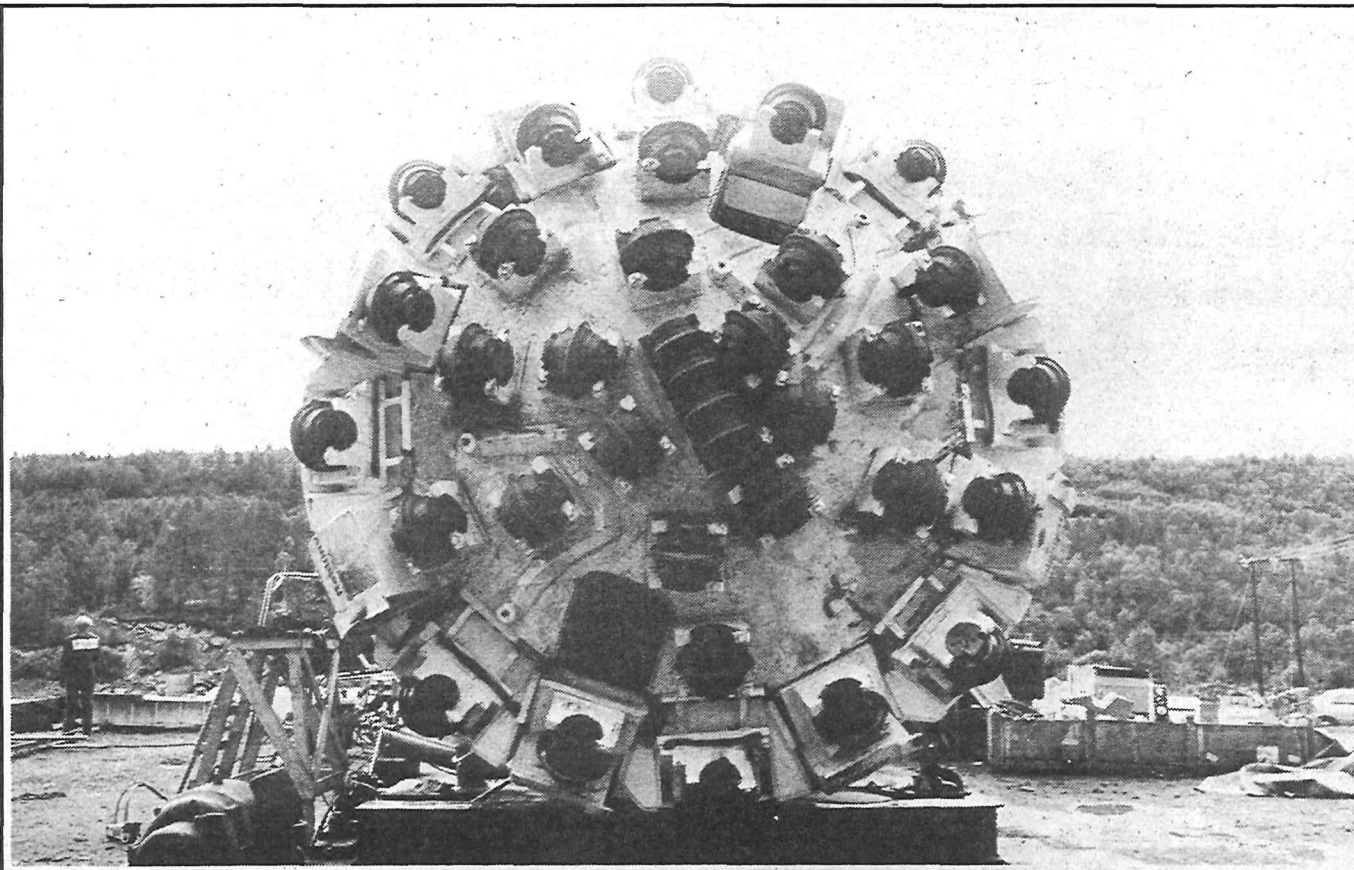
Mennesker fra andre kanter gav nye impulser, og nye venner.

Nå er de borte, og enkelte føler vel at det er noe som mangler.

Forhåpentlig vil våre myndigheter sørge for at bygda ikke blir glemt og fraflyttet. La ting skje, — fort. Bygdefolket har ytet sin del.

Jernbeton A/S er det største og mest allsidige entreprenørfirma i Midt-Norge. Vi dekker feltene offshore, totalentrepriser, anlegg, betongtre-, mur- og pussarbeider og byggevarer engros.

Jernbeton bygger

I årene 1974-1976 deltok vi i utbyggingen av Bratsberg Kraftverk.

Idag bygger vi Brattset Kraftverk i Øvre Orkla. Arbeidet omfatter bl.a. 15,4 km tilløpstunnel som bores med 2 fullprofilmaskiner med 4,5 m diameter. Det er den største tunnel som hittil er fullprofilboret i Norge.

- Beste ukeresultat hittil: 200,2 m pr. maskin
- Beste månederesultat hittil: 690,8 m pr. maskin
- Beste årsresultat hittil: 5900,0 m pr. maskin

Arbeidet fullføres våren 1982. Den ene maskinen er da ledig for nye oppdrag.

JERNBETON A/S
INGENIØR- OG ENTREPRENØRFORRETNING
BYGGEVARER EN GROS

Hovedkontor: Mellomila 24
Postboks 312, 7001 Trondheim
Tlf. (075) *47011

Avdelingskontorer i Ålesund og Volda

Berit Aunli er ski-dronningen, men jentene seiret over hele linjen

Da Berit Mørde (Lammedal) spurtbeseiret svenske Toini Gustafsson og sikret Norge en høyst overraskende sølvmedalje i damestafetten i Oslo-VM 1966, markerte dette innledningen på en ny epoke i norsk skisport. To år senere satte «Jentut'n» kronen på verket i Grenoble. Olympisk gull til nevnte Berit Mørde, Inger Aufles og Babben Enger Damon. Konservative skiledere, som bare et tiår i forveien ikke akkurat hadde bidratt til å legge forholdene til rette for jentenes innmarsj i skisporet, jublet like hemningsløst som alle andre skiinteresserte. Jenter på langrennsski var omsider akseptert!

Dessverre ble ikke suksessen fra 1966 og 1968 fulgt opp. Bak «Jentut'n» var talentene manglevare. De første tegn til fremgang meldte seg faktisk ikke før ti år senere. I Lathi besatte Berit Aunli (dengang Kveller) sjette- og syvendeplassen i konkurranse med de «uslælige» russiske og finske damene. Det gikk med andre ord an å spise «kirsebær» med de beste – selv om det unektelig var et langt stykke frem. OL i Lake Placid to år senere ga nye tilbakeslag, før nevnte Berit Aunli fremsto som verdens raskeste langrennsjente i fjor – bare slått av Raisa Smetanina i verdenscupen. Vel så gledelig var det imidlertid at Berit hadde fått selskap av sine lagvenninner i ver-

denstoppen. Anette Bøe, Marit Myrmæl og ikke minst Brit Pettersen – juniorverdensmester i OL-året 1980 og stafettdebutant i Lake Placid – avslørte for hele verden sitt fantastiske skitalent. Ikke så rart at jentene ble fulgt med stor interesse i forberedelsene til verdensmesterskapet på hjemmebane i Oslo. For første gang hadde ski-Norge berettiget grunn til å håpe vel så mye på jentene som guttene. Joda, situasjonen var uventet – men hyggelig!

Verdensmesterskapet i Oslo har naturligvis ikke rullet å bli historie ennå, men det spørs vel om ikke jentenes medaljesanking i hovedstaden bør få en plass i folkeskolens pensum i årene som kommer... Berit Aunli fosses gjennom Nordmarka i samme suverene stil som Gjermund Eggen hadde gjort 16 år tidligere. Bak i sporet slet 40 år gamle Galina Kulakova, Raisa Smetanina og øst-tyske damer. Forgjeves mot overmakten! Berit, Anette, Brit, Inger Helene og Marit var de beste. Prestasjonene i Nordmarka ga om mulig enda mer gjenklang enn Berit Mørde & co's suksess i 1966.

Norge har en bredde i damelangrenn som hele skiverden misunner oss. Mens Sovjet og Øst-Tyskland åpenbart har store problemer med generasjonsskiftet, står norske jenter i kø for å plassere seg i verdenstoppen. Anne Jahren, Ragnhild Bratberg og Grete Ingeborg Nykkelmo – de tre som ikke fikk prøve seg i VM-løypene – ville utvilsomt styrket nær sagt hvilket som helst lag i Oslo. Bærums-jenta Anne Jahren, verdensmester for juniorer i fjor, holder fremdeles junioralder, og er sammen med Brit Pettersen vårt kanskje største skitalent på spinnesen gjennom tidene. Bak disse igjen konstaterer man med glede at rekrutteringen har skutt fart.

Trenerens betydning er ofte blitt overvurdert. Så ikke med Dag Kaas' rolle blant skidamene, Inger Helene Nybråten traff vel spikeren på hodet da hun beskrev Dag Kaas' betydning på følgende måte: – Dag har overbevist oss alle om at russere og øst-tyskere ikke er uslælige. Når vi står på startstreken, vet vi at vi kan vinne. Det er ikke noe dårlig utgangspunkt før start.

Når Berit Aunli starter på 20-kilometeren her i Bratsberg, har hun alle tiders mulighet til å gjøre VM-sesongen 1982 komplett. Frø VM stakk hun som kjent av med NM-titlene på 5 og 10 km på Raufoss.

Egentlig burde vel også disse linjene i sin helhet dreid seg om Berit Aunli – nærmest som en hyldest til ski-dronningen. Vi tror imidlertid at de skiinteresserte for lengst har lært seg de «nødvendi-

ge» faktiske opplysninger om «gulldråka». Derfor velger vi heller å gi våre varmeste gratulasjoner til de norske jentene generelt. Hvem hadde vel for 20 år siden tenkt seg følgende situasjon. Tusener på tusener som heier en norsk jente frem mot et verdensmesterskap på ski! For norsk damelangrenn betyr VM-suksessen naturligvis enormt. Vi utsetter oss neppe for noen stor risiko når vi påstår at vi nok får grunn til å juble også i årene som kommer. VM-dronningen fra Selbu, Malvik, Kyrksæterøra – alle vil jo gjerne ha sin del av æren! – er ikke mer enn 25 år. De andre er langt yngre! Junior-norgesmesterskapet i Molde tidligere i vinter fortalte også med all tydelighet at det fins jenter i 16- og 17-årsklassene som har alle forutsetninger til å utvikle seg ytterligere.

Ingrid Wigernæs – den sentrale skikkelsen bak «revolusjonen» i 1966 og kanskje den som gledet seg aller mest over Berit Aunlis gullkantede innsats i Nordmarka – var i mange år opptatt, og deprimeret, over den negative innstillingen publikum, presse (og enkelte skiledere) hadde overfor jentene. I boken «Mot mål med jentut'n», serverer hun følgende kraftsalve: «Vi som går langrenn, vil gjerne ha tilskuere langs løypa, men vi håper de kommer dit med en annen innstilling enn når de inntar plassene ringside ved et misseshow. Vi har mange ganger – særlig de første åra – ønsket et langrenn for kvinner ble sett på som en real og sportslig affære og at det var de sportslige prestasjonene som først og fremst ble vurdert. Det har vært vår egen innstilling til den idretten vi driver», skriver Ingrid Wigernæs og avslutter: «Å se på kvinner er en gammel sport. Å se kvinner utøve en idrett, er av nyere dato. I bestemors tid var kvinnes plass ved kjøkkenbenken, mens bestefar hoppa i Kollen. Det tar også sin tid å utvikle likestillingen på idrettens område. Derfor trenger publikum og så trening. Nemlig å se og vurdere kvinneidrett».

Vi tror derfor at det var med glede Ingrid Wigernæs kunne konstatere at publikum i Kollen-løypene denne gang virkelig visste å sette pris på Berit Aunli & Co. Ingen negative og «komiske» bemerkninger. Kvinneidretten har seilt i solid medvind de siste årene takket være utøvere som Grete Waitz og Bjørg Eva Jensen. Det var en stor sportslig prestasjon langrennsjentene utførte i VM. Det var også en ny seier for kvinneidretten.

Bratsberg Idrettslag er stolt over å kunne presentere disse flotte ambassadørene for norsk idrett i sine NM-løyper!

Geir Svardal

Stiftelsen for industriell og teknisk forskning ved Norges tekniske høgskole.

Utfører oppdragsforskning innen alle teknologiske disipliner.

7034 Trondheim - NTH
Tlf.: 075-93000

1982 er her! Golf C Diesel

VELKOMMEN TIL EN PRØVETUR I
GOLF C DIESEL

82-modellen har ny modellbetegnelse.
Bakrutevisker er standard. Nytt interiør, nye farger.

**6 ÅRS FABRIKKGARANTI MOT
GJENOMRUSTING**

(inkl. km.teller, frakt- og lev.kostn.) **kr. 80.200,-**

Grendahl a.s

HAakon VII's GT. 25 - TLF. 075-16240 - 7000 TRONDHEIM

Lokket av for...

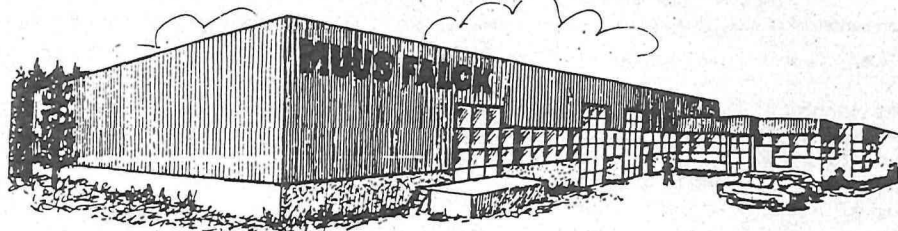
**Kjeldsbergs
kaffe**

– blandingen Trøndelag
er kjent for!

BRANNVERN INDUSTRIVERN

TRADISJON KVALITET SIKKERHET

Vi leverer brannvernustyr til:

- Kommunale brannvern
- Industri
- Institusjoner (skoler, sykehus, idrettsanlegg etc.)
- Hus, hytte, bil og båt

BENYTT VÅR BRANNTÉKNISKE SERVICE!

Vår brannvern avdeling står gjerne til tjeneste med råd angående

- plassering • type • antall • skilting
- opplæring i bruk av håndslukkere
- årlig kontroll og service på brannslukkere.

FR. MUUS FALCK AS

Østre Rosten 24, tlf. (075) 85311, 7080 Heimdal

Nor-Cargo

Trygg transport i regelmessige,
ukentlige skipsruter mellom
England, Skottland, Tyskland, Holland, Belgia
og Vest- og Nord-Norge.

- Rutene underholdes av moderne skip som er spesialbygget for nær sagt alle typer last.
- Samlegodsservice fra diverse depot i U.K. og Vest-Tyskland til havnene i Vest- og Nord-Norge til faste, rimelige fraktrater.
- Vi noterer gjennomgangsfrakter for 20'/40' containere/flak og konvensjonell last fra et hvilket som helst sted i U.K. eller kontinentet til levert mottakers lager i Norge.
- Vi disponerer et stort antall 20'/40' containere/flak.

Vennligst kontakt Nor-Cargo eller våre agenter for nærmere opplysninger og tilbud.

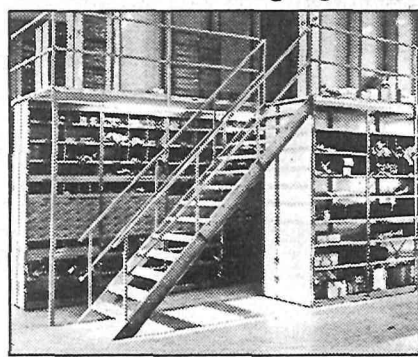
Trondheim-kontor: K/S Nor-Cargo A/S, Kjøpmannsgaten 52, POB 87, 7001 Trondheim.
Tlf. (075) 20500, Telex 55041 nfdn
Bergen-kontor: K/S Nor-Cargo A/S, Bradbenken 1, POB 4068, 5015 Bergen.
Tlf. (05) 313000, Telex 40480 linje n

K/S Nor-Cargo A/S er et kommandittelskap med Det Bergenske Dampskibsselskab, Bergen, og Det Nordenfjeldske Dampskibsselskab, Trondheim, som deltagere.

TIL:

Administrasjon, advokater, agenturforretninger, aluminium-industri, annonsebyråer, apotek, arkitekter, assurance, aviser, banker, befraktning, bilverksteder, bilrekvisita, billedbyråer, blader og tidsskrifter, bokhandlere, båtutstyrforretninger, dagligvareforretninger, datasentraler, dykkerforretninger, elektriske verksteder, (forretninger og fabrikker), farvehandlere, film-foto (butikker/verksteder), flyselskaper, forlag, forsikring, fryserier og kjølelagre, gallerier, glassindustri, grammo-fonselskaper (forretninger), grossister, gullsmeder, handelskoler, hanskefabrikker, hoteller, industriforretninger, jernvareforretninger, jernvarefabrikker, juvelforretninger, kalenderforlag, kjeksfabrikker, kjøkkeninnredninger (produksjon), kjølelagre, kommuner, konfeksjonsfabrikker, kontorrekvisitaforretninger, kontorutstyr, kosmetiske fabrikker, kredittopplysning, kringkasting, kunstforlag, kurs- og konferansearrangører, laboratorier, lagre, lakkfabrikker, luftfartselskaper, lysfabrikker, løsefabrikker, malingsfabrikker, manufakturforretninger, markedsførere, maskinfabrikker/verkskoler, metall-industri, militært, moteforretninger, motorforhandlere, musikkforlag, musikkforretninger, næringsmiddel-fabrikker, offentlige etater og kontorer, oljebransjen, opplysningskontorer, papirfabrikker, papirindustri, parkettfabrikker, patentbyråer, plastindustri, plateselskaper, postordreforretninger, radio- og TV-forretninger, radio- og TV-verksteder, regntøffabrikker, reisebyråer, reklamebyråer, restauranter, revisorer, rutebilselskaper, rørløsgjefirmaer, sekretærservice, sengeutstyrsfabrikker, shipping, sjokoladefabrikker, skipsbyggerier, skipsmeglere, skipsutstyr- og artikler, skipsverft, skofabrikker, skoforretninger, skole og undervisning, slipper, souvenirforretninger, spedisjon og fortølling, sportsforretninger, støperier, stålvarerforretninger, sykkelfabrikker, sykkelverksteder, tannleger, tannteknikere, tegnekontorer, teknisk/kjemiske fabrikker, tekstilfabrikker, telegrambyråer, tidsskrifter, trevarefabrikker, trygdekantorer, turistkontorer, turoperatører, urmakere, utstyrsforretninger, varemagasiner, vaskerier, verktøyfabrikker, vin- og brennevinsutsalg

.....og alle andre som har behov for arkiv- og lagerinnredninger.

FRA: HØVIK STÅL

SMÅVAREEREOLER

Småvarereoler fra Høvik Stål er et anvendelig og fleksibelt reolsystem for lagring av de fleste typer varer. Kan bygges i ett - to eller tre plan, også høy-lager. Be om spesialbrosjyre. Småvarereoler inngår i Høvik Stål's brede sortiment.

HØVIK STÅL
Totalleverandør av
lager- og arkivsystemer.

Forhandler:

KJELL OLSTAD A.S

Hovedforhandler
for Høvik Stål

Arkiv, kontor, lager og
verkstedinnredninger

Kongensgt. 16, Trondheim
Tlf. (075) 34 257-34 258

BYGGTEKNIKK

ENTREPRENØRFORRETNING

Vi leverer stålhaller tilpasset idrettens behov.

- Kort byggetid
- Gunstig pris
- Fleksibel utnyttelse

ARMCO

ARMCO-EUROTEC

Ta kontakt på telefon 075-67611 eller skriv til vår adresse:
A/S BYGGTEKNIKK,
Leirfossveien 27,
7000 Trondheim.

Girling støtdempere

med sans for myke verdier.

Girling skåner deg for noen av de støt livet gir. Opplev en ny kjøreglede, komfort og ikke minst sikkerhet! GIRLING gasstrykkdempere betyr en verden av forskjell - leveres til de fleste bilmerker.

Slitte støtdempere gir dårlige kjøreegenskaper og skaper farlige situasjoner - sjekk dem jo før jo heller! Din GIRLING-forhandler er bare glad for å stå til tjeneste.

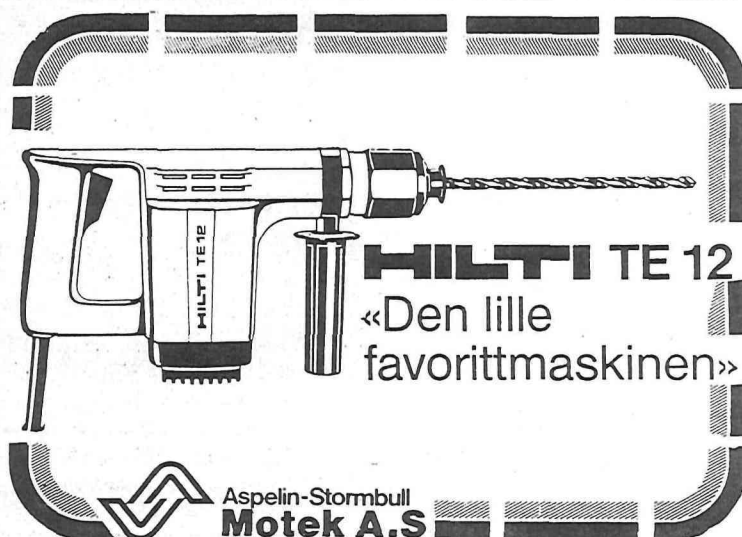
Girling

Importør:
CHR. GRAN-HENRIKSEN A.S.
Slangerveien 27, Postboks 10, Grenaa, Oslo 9

TRONDHJEMS

Elektromotor

SENTRALBORD (075) 36030 - KLEBUVEIEN 196 - POSTBOKS 1533

HILTI TE 12

«Den lille favorittmaskinen»

Aspelin-Stormbull
Motek A.S